

EEN STOFFEN ZAKJE WAS ALLES WAT ZE BEZAT

DE LANGE STRIJD VAN PHUNTSOG NYIDRON

De kleren die ze op dat moment droeg en een stoffen zakje met daarin wat harde Tibetaanse kaas en tsampa was alles wat Phuntsog Nyidron bezat, toen zij in 2006 in Amerika aankwam.

Phuntsog Nyidron was 17 jaar toen zij besloot non te worden

en toe te treden tot het Chubsang-klooster. Terwijl oudere nonnen geld inzamelden voor de restauratie van het nabijgelegen nonnenklooster Michungri, hielp zij mee met de wederopbouw hiervan. Tijdens de Culturele Revolutie was ook dit klooster door de Chinezen met de grond gelijk gemaakt. Overdag sjouwde zij met granietblokken, en de spaarzame vrije tijd 's avonds werd gevuld met gebed en scholing. Naast het zware werk deed Phuntsog Nyidron regelmatig inkopen in Lhasa, en het was tijdens een van deze bezoeken dat zij vernam dat de Dalai Lama de Nobelprijs voor de Vrede had ontvangen. Opgetogen snelde zij terug naar het klooster om het goede nieuws te vertellen en spontaan besloten zij en vijf andere nonnen in Lhasa te gaan demonstreren om de Dalai Lama hun trouw te betuigen. Kort nadat zij hun stem hadden verheven, werden de zes door in burger geklede politieagenten overmeesterd, mishandeld en afgevoerd. Vervolgens werden zij overgebracht naar Gutsa, een gevangenis ten oosten van Lhasa.

Vuil

Daar volgden dagen en weken van ondervragingen, mishandelingen en vernederingen. De meest afschuwelijke martelingen moest Phuntsog

Nyidron doorstaan en aan het einde van de dag, als zij niet meer in staat was om te lopen, werd zij als oud vuil naar haar cel gesleept. Diverse malen verloor ze van de pijn het bewustzijn en had zij nadien in haar cel zelfmoordgedachten. Maar haar geloof in de Dalai Lama en haar sterke geestelijke gesteldheid hielden haar overeind. De rechtszaak op 14 oktober 1989 was een farce. Phuntsog Nyidron kreeg te horen dat zij was veroordeeld tot negen jaar gevangenisstraf en ze werd overgeplaatst naar Drapchi, de beruchtste gevangenis van Tibet. Ze kwam met elf anderen in een cel. Het was verboden om met elkaar te praten. Haar werk bestond uit het ophalen van menselijke uitwerpselen in Lhasa om deze in de groentekassen op het gevangensterrein te verspreiden. Beschermende kleding of een mondkapje was uit den boze en de stank was niet van haar lichaam en uit haar kleding te krijgen. Er waren ook andere werkzaamheden en als daarvan de quota niet werden gehaald, volgden er lijfstraffen.

Gezangen

Via onderlinge contacten kwamen de nonnen in het bezit van cassettebandjes en een cassetterecorder en namen zij 's nachts in het geheim liederen en gebeden op die zij opdroegen aan familie en mensen die hen steunden. De cassettebandjes werden Drapchi uit gesmokkeld en vonden

hun weg naar het buitenland. Hier stonden zij al gauw bekend als de 'veertien zingende nonnen' of de 'Drapchi 14'. Het kon niet uitblijven dat de nonnen werden betrapt, en een nieuwe rechtszaak volgde. Phuntsog Nyidron werd als aanstichter en hoofdschuldige aangemerkt. Zij kreeg acht jaar gevangenisstraf boven op de negen jaar waarvan zij al een gedeelte had uitgezeten. In 2004 werd zij wegens goed gedrag vervroegd vrijgelaten en werd haar de rest van haar straf kwijtgescholden. Eenmaal thuis had zij dag en nacht huisarrest, mocht zij niet met media of buitenlanders spreken en haar politieke rechten waren haar voor vijf jaar onttrokken. Van over de hele wereld werd er druk op het Chinese regime uitgeoefend om Phuntsog Nyidron vrij te laten. China wilde zich in verband met het aankomende bezoek van de Chinese president Hu Jintao aan Amerika van zijn goede kant laten zien en liet haar om 'humanitaire redenen' vertrekken naar Amerika. Momenteel woont Phuntsog Nyidron in Zwitserland en zet zij zich in voor de Tibetaanse kwestie. Wereldwijd vertelt ze over de onderdrukking in Tibet. ●

Meer over het verhaal van Phuntsog Nyidron is te lezen in het boek *Dochters van de bergen* van Myra de Rooy.

FOTO'S MYRA DE ROOY